

Απαντήσεις από τα πολιτικά κόμματα ζητά η αγορά των κατασκευών

2023/05/17 16:42 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Ο τεχνικός κόσμος της χώρας εντοπίζει -ξανά- την αναγκαιότητα άμεσης λειτουργίας της Εταιρείας Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων & Μελετών και του Παρατηρητηρίου Τιμών που θα επιτρέψει την κατάρτιση σωστών προϋπολογισμών έργων, την αντικειμενική διαπίστωση των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών (ΑΧΠ), την αδιάβλητη αναθεώρηση των τιμών των συμβάσεων δημοσίων έργων καθώς και τον ορθολογικό σχεδιασμό έργων υποδομής και γενικά τεχνικών έργων στην χώρα.

Σημαντικότατο ζήτημα η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού - απαιτούνται συντονισμένες ενέργειες όλων των εμπλεκόμενων μερών για την επιτυχή επίλυσή του.

Ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ Ανδρέας Γερακάκης, καλωσορίζοντας τους εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων τόνισε τη σημαντικότητα της συνεργασίας των μερών - Πολιτείας και αγοράς- για την επίτευξη των στόχων που τίθενται από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική στον τομέα των υποδομών, αφού, κατά την κατανόησή του, η μία πλευρά έχει την ευθύνη σχεδιασμού και μελέτης των απαιτούμενων υποδομών, εύρεσης χρηματοδότησης υλοποίησής τους, δημοπράτησης και επίβλεψης εκτέλεσης και η άλλη την ευθύνη υλοποίησης του σχεδιασμού με την κατασκευή των έργων.

Σημείωσε ότι στα στάδια δημοπράτησης και κατασκευής εμφανίζονται σωρευτικά όλα τα προβλήματα των διαδικασιών που προηγούνται και είναι ευθύνη της αγοράς, μέσα από την λειτουργία των οργανώσεών της, να τα εντοπίζει και υπεύθυνα να πληροφορεί την Πολιτεία για την ύπαρξή τους.

Από την άλλη, επεσήμανε, ότι ο ρόλος της Πολιτείας είναι να σχεδιάζει και υλοποιεί λύσεις με τρόπο που να διασφαλίζεται η διαφάνεια και το δημόσιο συμφέρον.

«Αυτοί οι δύο ρόλοι απαιτούν ειλικρινή και συνεχή διάλογο και η σημερινή πρωτοβουλία του ΣΑΤΕ για το προεκλογικό debate εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο», κατέληξε ο κ. Γερακάκης.

Ο πρόεδρος του ΤΜΕΔΕ, Ντίνος Μακέδος, σημείωσε ότι «Ο τεχνικός κόσμος θέλει να γνωρίζει τις απόψεις των κομμάτων αναφορικά με τα θέματα που τον αφορούν. Οι επενδύσεις γενικότερα, αλλά κυρίως τα μεγάλα έργα υποδομής απαιτούν συνέχεια,

συνέπεια αναφορικά με το ισχύον νομικό και νομοθετικό πλαίσιο.

Θέματα όπως αυτό της απλοποίησης και κωδικοποίησης της νομοθεσίας, τα σύγχρονα τιμολόγια έργων, τα μητρώα, η δημιουργία συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και τιμωρίας των προσφορών κάτω του ανελαστικού κόστους, το σταθερό οικονομικό περιβάλλον και η πρόσβαση σε ελκυστική χρηματοδότηση, με όρους ισότιμους με αυτούς των ευρωπαϊκών συναδέλφων μας, είναι μόνο μερικά από τα ζωτικά θέματα που μας απασχολούν. Η οικονομία αναπτύσσεται και το επενδυτικό κλίμα έχει αλλάξει.

Το ΤΜΕΔΕ αποτελεί φορέα που αναπτύσσει καινοτόμο οικοσύστημα λύσεων για τα μέλη του. Συγχρόνως, διασφαλίζει ως θεσμικός θεματοφύλακας την, με διαφάνεια, ανοικτή και με πράσινο πρόσημο, βάση των ESG κριτηρίων, λειτουργία του Τεχνικού Κόσμου. Χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία του ΣΑΤΕ για την σημερινή εκδήλωση, που δίνει χώρο σε όλους να καταθέσουν τις απόψεις τους και επί αυτών να δομηθεί η αναγκαία συναίνεση και κατανόηση».

Να διασφαλιστεί η επίλυση καίριων ζητημάτων

Ο πρόεδρος του ΣΑΤΕ, ανοίγοντας την ενότητα «Οι θέσεις της αγοράς» τόνισε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η επίλυση καίριων ζητημάτων όπως η επίσπευση χρονιζόντων εκτελεστικών αποφάσεων που προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο, η άμεση εφαρμογή των προβλέψεων του ΠΔ 71/2019 για Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε.) και η επιτάχυνση των δικαστικών διαδικασιών και η δυνατότητα εφαρμογής διαιτητικών διαδικασιών που αν και προβλέπονται από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν περιλαμβάνονται σχετικές ρήτρες στα τεύχη δημοπράτησης των Αναθετουσών Αρχών.

Παράλληλα, ανέφερε ότι θα πρέπει άμεσα να δοθεί οριστική λύση στο ζήτημα **αντικειμενικής και επιστημονικά τεκμηριωμένης κατάρτισης των προϋπολογισμών των δημοσίων τεχνικών έργων** και της σε συνέχεια αυτής διαμόρφωσης των συντελεστών αναθεώρησης των συμβάσεων δημοσίων έργων -με τρόπο αδιαμφισβήτητο- καθώς επίσης και να διασφαλιστεί ο ζωτικός χώρος για την ύπαρξη και την εξέλιξη μικρών και μεσαίων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Ο πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός συνεχίζοντας στην ίδια ενότητα, σημείωσε ότι «το ζήτημα της **έλλειψης του εργατικού δυναμικού είναι το πιο φλέγον** και είναι ευθύνη των φορέων να προτείνουν λύσεις, όχι απλά να διαμαρτύρονται» και συνέχισε πληροφορώντας ότι στο Τεχνικό Επιμελητήριο εργάζονται προκειμένου να υπάρξει έτοιμο πλαίσιο που θα επιλύσει το ζήτημα της έλλειψης εργατικού δυναμικού στις 2.7.2023, ενώ επεσήμανε ότι το πρόβλημα δεν αφορά μόνο σε ανειδίκευτο ή χαμηλής εξειδίκευσης προσωπικό.

Αναφορικά με το θέμα του Παρατηρητηρίου Τιμών ο πρόεδρος του ΤΕΕ σημείωσε ότι το **Τεχνικό Επιμελητήριο είναι διαθέσιμο να αναλάβει την λειτουργία του**, εφόσον συναινέσουν και τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη, υπουργός Υποδομών και Μεταφορών και ΕΣΒΥΚ.

Ο κ. Στασινός σημείωσε ότι ορισμένες διαδικασίες στην λειτουργία του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών θα πρέπει να βελτιωθούν, ως προς την ταχύτητα με την οποία παράγουν αποτελέσματα και κατέληξε αναφέροντας «Μην ξεχνάμε ότι στην χώρα μας πάνω από τον νόμο είναι η πολιτική βούληση και κατά συνέπεια ο ρόλος των φορέων δεν είναι απλώς να διαμαρτύρονται αλλά να προτείνουν εφαρμόσιμες λύσεις».

Ο πρόεδρος του ΕΣΒΥΚ Ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ Σέργιος Λαμπρόπουλος σημείωσε ότι η **αναγκαιότητα συναντήσεων της αγοράς με τα πολιτικά κόμματα είναι δεδομένη** και θα ήταν σκόπιμο να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και όχι μόνο σε προεκλογικές περιόδους.

Τόνισε ότι πρέπει να υπάρξει ευρύτερη συναίνεση κατά την παραγωγή της νομοθεσίας για τα δημόσια έργα ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο συνεχούς μεταβολής της, συνθήκη που απορρυθμίζει την αγορά, προκρίνοντας ως λύση την απονομοθέτηση κατά την οποία λειτουργούν συνεκτικά τρία επίπεδα νομοθέτησης: νόμος, κανονισμοί και πρότυπα τεύχη, χαρακτηριστικό που διασφαλίζει την έγκαιρη προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου στην εκάστοτε στόχευση.

Ο πρόεδρος του ΕΣΒΥΚ ανέφερε ότι εξίσου σημαντικό από το ποιος θα λειτουργήσει το Παρατηρητήριο Τιμών είναι και η έγκαιρη λειτουργία του, τονίζοντας ότι εάν αυτή είχε πραγματοποιηθεί σήμερα θα είχαμε **αντικειμενικά σωστούς συντελεστές αναθεώρησης των τιμών των συμβάσεων δημοσίων έργων**.

Επεσήμανε ότι το ΕΣΒΥΚ από πολύ νωρίς έχει τονίσει τις αδυναμίες του μειοδοτικού συστήματος δημοπράτησης μελετών και έργων και έχει προτείνει σύστημα πολλαπλών κριτηρίων, συμβατό με την νομοθεσία, ώστε ο ανταγωνισμός να μεταφερθεί στο πεδίο της ποιότητας, ενώ σημείωσε ότι παρότι υπάρχει η θεσμική πρόβλεψη δεν γίνεται χρήση των συμφωνιών – πλαίσιο με αποτέλεσμα οι αναθέτουσες

αρχές να προσφεύγουν σε κατεπείγουσες αναθέσεις όταν προκύπτει μία ανάγκη.

Επιπλέον τόνισε ότι οι **προτάσεις καινοτομίας όπως θεσμοθετήθηκαν δεν ικανοποιούν τον στόχο της προώθησης της επιχειρηματικότητας** και της αξιοποίησης επενδυτικών ευκαιριών, ενώ εσφαλμένη είναι και η νομοθέτηση λειτουργικής εμπλοκής του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης με τον κατασκευαστή. Ο ρόλος του ΙΦΕ είναι διεθνώς ιδιαίτερα σημαντικός και πρέπει και στην Ελλάδα να εφαρμοστεί αλλά με λειτουργική και οικονομική αυτονομία.

Τέλος, σημείωσε την σημαντικότητα της κατάρτισης, ειδικά δε των στελεχών της δημόσιας διοίκησης ενώ για τον στρατηγικό σχεδιασμό των έργων αποτύπωσε σε μία φράση την κατάσταση στην Ελλάδα «Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των έργων πρέπει να ακολουθούν αυστηρά τη λογική σειρά: γιατί – πώς – τι – πότε. Στην Ελλάδα, ξεκινάμε από το πότε».

Οι τοποθετήσεις των κομμάτων

Στην ενότητα «Οι θέσεις των κομμάτων» συμμετείχαν η Μαρία- Έλλη Γεράρδη, Γενική Γραμματέας Υποδομών, εκπροσωπώντας την ΝΔ και ο Γραμματέας του Τομέα Δημοσίων Υποδομών και Δικτύων του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ Δημήτρης Σαρηγιάννης.

Η κα Γεράρδη σημείωσε μεταξύ άλλων ότι την συγκεκριμένη περίοδο είναι ανοιχτά κρίσιμα ζητήματα για τη διασφάλιση της υλοποίησης των έργων, αλλά και της βιωσιμότητας των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Εκτίμησε ότι μέσω του μεγάλου προγράμματος δημόσιων έργων που έχει υλοποιηθεί, η συμβολή στην ανάπτυξη της χώρας και την τόνωση της απασχόλησης του κατασκευαστικού κλάδου μετά από μια δεκαετία υποεπένδυσης στον χώρο των δημόσιων υποδομών είναι μεγάλη αφού έχουν **συμβασιοποιηθεί έργα ύψους 5,5 δισ. ευρώ** ενώ το σύνολο των έργων που έχει **δημοπρατηθεί ανέρχεται στα 14 δισ. ευρώ**.

Παράλληλα, η κα Γεράρδη τόνισε ότι το υπουργείο επέδειξε γρήγορα αντανακλαστικά, μέσω της ενεργοποίησης για πρώτη φορά μετά το 2012, του μηχανισμού αναθεώρησης, μέσω της έκδοσης συντελεστών αναθεώρησης, με τρεις υπουργικές αποφάσεις για τα τέσσερα τρίμηνα του 2021 και του α' τριμήνου του 2022 και δόθηκε η δυνατότητα αναθεώρησης εργασιών για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί συντελεστές αναθεώρησης, βάσει αντίστοιχων ομοειδών.

Σημείωσε ότι «Οι συντελεστές αναθεώρησης καταλαμβάνουν το σύνολο των έργων που είναι σε εξέλιξη ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους, προκειμένου να μην δημιουργούνται ανισότητες, γιατί αντιλαμβανόμαστε ότι το οικονομικό περιβάλλον που εκτελούνται τα έργα είναι δύσκολο για όλους τους κατασκευαστές».

Πληροφόρησε ότι για τα επόμενα τρίμηνα του 2022 τον ρόλο για την εξακρίβωση της διακύμανσης των τιμών των υλικών θα αναλάβει πλέον, η Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών που ενεργοποιήθηκε κατόπιν αιτήματος των Εργοληπτικών Οργανώσεων, ενώ αναφέρθηκε και στα μέτρα στήριξης του κατασκευαστικού κλάδου: απολογιστική πληρωμή υλικών της ασφάλτου, του PVC και του Πολυαιθυλενίου, πριμ ύψους 5% επί του ανεκτέλεστου αντικειμένου συμβάσεων που θα ολοκληρωθούν εντός των χρονοδιαγραμμάτων και επιλογή επιμήκυνσης του χρόνου εκτέλεσης των έργων τους κατά 6 μήνες, χωρίς την επιβολή ποινών.

Από την πλευρά του, ο κ. Σαρηγιάννης σημείωσε τη σημαντικότητα της ψηφιοποίησης, των σύγχρονων εργαλείων, της ανταποδοτικότητας και της περιβαλλοντικής εναρμόνισης στην νέα εποχή, παράλληλα με την διασφάλιση της ασφάλειας των υποδομών για τον πολίτη και την κοινωνία, ενώ αναφέρθηκε και στο φαινόμενο να εξαγγέλλονται πρωτοβουλίες, να θεσμοθετούνται και τελικώς να μην υλοποιούνται.

Ως χαρακτηριστικά παραδείγματα ανέφερε το ενιαίο σύστημα τιμολόγησης & τεχνικών προδιαγραφών, το παρατηρητήριο τιμών και την διοικητική αρχή γεφυρών, που όλα θεσμοθετήθηκαν αλλά δεν έχουν λειτουργήσει ακόμη.

Συνεχίζοντας σημείωσε ότι «έχουμε επιλέξει να έχουμε αυστηρά κριτήρια ανάθεσης - πολλές φορές άνευ ουσίας- με αποτέλεσμα πολλές φορές οι όροι να είναι σχεδόν φωτογραφικοί, ενώ παράλληλα κάνουμε κατάχρηση της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης».

Η πρότασή του είναι ότι απαιτείται ένα **εθνικό πλαίσιο διαχείρισης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων**, αφού «έχουμε δυστυχώς ένα πλαίσιο που εξυπηρετεί το ίδιο τις δράσεις των 50.000 χιλιάδων με αυτές των 50 εκατ. Όμως το 93% των δράσεων στις περιφέρειες αφορά ποσά μικρότερα από 50.000».

Ο κ. Σαρηγιάννης αναφέρθηκε επίσης στα διαφοροποιημένα επίπεδα πληροφόρησης και πρόσβασης στις ουσιώδεις πληροφορίες των έργων ανάλογα με το σύστημα παραγωγής, σημειώνοντας ότι «ενώ ξεκινά λοιπόν μια διαδικασία ανάθεσης ενός έργου αρχικά με διαφανείς διαδικασίες που ξεκινούν με τη δημοσιοποίηση της περιβαλλοντικής του μελέτης, στην πορεία του διαγωνισμού η πρόσβαση του πολίτη εξαφανίζεται, ειδικά στις περιπτώσεις ΣΔΙΤ και παραχωρήσεων, που αφορούν το 30-40% των αναθέσεων της σημερινής κυβέρνησης, συνεπώς ένα μεγάλο μέρος

δημόσιας περιουσίας στερείται της απαραίτητης δημοσιοποίησης».

Πρότεινε έναν **δημόσιο ψηφιακό μηχανισμό ελέγχου παρακολούθησης δημοσίων έργων** που θα τα ακολουθεί μέχρι και τη λειτουργία τους, σημειώνοντας ότι απαιτείται να διασφαλίζεται η μια ορθολογική συλλογή ουσιαστικών στοιχείων, ένα έξυπνο σύστημα που θα προλαμβάνει, θα επισημαίνει και τελικά θα αποτρέπει την κατάχρηση στη δημόσια διαχείριση στις υποδομές.

Αναφορικά με το ζήτημα του εθνικού στρατηγικού σχεδιασμού των έργων σημείωσε ότι «χρειάζεται ένας ουσιαστικός Εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός, με προτεραιότητα στην ιεράρχηση των έργων, στην σκοπιμότητά τους, στην ανάλυση κόστους - οφέλους, στην ανάλυση αξίας και στην επιλογή χρηματοδότησης» ενώ ευχήθηκε να δούμε μία εποχή όπου οι πολιτικοί θα συνδέονται με την υλοποίηση εθνικών διακομματικών σχεδίων υποδομών, ώστε η χώρα μας να έχει την ευκαιρία για την ανάπτυξη που πραγματικά της αξίζει.

Σημειώνεται ότι, το παρών είχαν προσκληθεί να δώσουν εκπρόσωποι όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων, ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, ΚΚΕ, ΜΕΡΑ 25 και Ελληνική Λύση καθώς και οι βασικοί εταίροι της κατασκευαστικής βιομηχανίας της χώρας, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Εθνικό Συμβούλιο Υποδομών και Κατασκευών καθώς και ο διοργανωτής ΣΑΤΕ.